הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר עבודה

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות פסולי המוקדשין

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות פסולי המוקדשין

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-פסולי-המוקדשין/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה לא 4
פרק ב 4
הלכה ג 4
פרק ג 4
הלכה כא 4
פרק ד 4
הלכה ו 4
פרק יא 5
הלכה יח 5
פרק יט 5
הלכה ה 5

פרק א

הלכה לא

נשאר פחות מכזית לא יזרוק ואם זרק לא הורצה. וכתב הכ"מ הכי משמע בפ' הקומץ דף כ"ו. אבל אין צריך לזה שדברי רבינו מבוארין בפסחים דף ע"ח ע"ב כי קתני מודה ר"י שאם זרק הורצה בניטמא אבל באבד ושרוף לא ע"כ, ובעין משפט שם ציין לדברי רבינו הללו:

פרק ב

הלכה ג

כל הדמים הניתנין על מזבח הפנימי אם חסר אחת מהן לא כיפר אלא כולן הן עיקר הכפרה שהרי הכתוב הקפיד על מניינן שנא' שבע פעמים. וכתב הלח"מ קשה דלא אמרו טעם זה בפ' ב"ש דף ל"ט אלא משום דכפילן וכתיבן כו' ורבינו ז"ל הניח הטעם האמור בגמ' ולא ידעתי למה ע"כ ונראה משום דבאמת דרש זה שכתב רבינו שהמנין יורה לעיכובא לא מלבו עינה זאת רק כן מבואר בספרי פ' חקת גבי הזיית פרה אדומה דאיתא שם שבע פעמים שיהו מעכבות זו את זו שהיה בדין הואיל ונאמרו וכו' ת"ל שבע פעמים שיהו מעכבות זו את זו ע"כ (ועי' במנחות דף כ"ז דלמדו זה מדכתיב חוקה) ומש"ה בחר רבינו יותר לכתוב טעם זה כדי שיכלול גם כל הקרבנות שבכולן נמצא מניין מפורש בתורה כדרכו בהרבה מקומות לכתוב טעם המבואר יותר כיון שגם דרש זה יש לו יסוד וע"ש:

פרק ג

הלכה כא

כלי שרת מקדשין כו'. וכתב הכ"מ בסוף פ' שתי הלחם דף ק' וע"ש דהוא ברייתא דתני אבוה דר"א ומסיק שם דקסבר לילה אין מחוסר זמן, ועי' לקמן בדברי רבינו בפ"ג מהל' מחו"כ ה"ד ובכ"מ שם וצ"ע:

פרק ד

הלכה ו

הפריש מעוברת וילדה כו'. וכתב הכ"מ מימרא דר' יוחנן פ' כיצד מערימין. ובלח"מ הקשה הא ר"י איתותב שם מברייתא ואמרי' שם תיובתא דר"י תיובתא וא"כ איך פסק

רבינו כר"י ותירץ משום דבתר הכי אמרו שם אם שיירו משוייר תנאי ורבנן כר"י שוב ליכא תיובתא מההיא ברייתא די"ל דברייתא אתיא כר' יוסי ור' יוחנן כרבנן ע"כ. ונעלם ממנו דברי התוס' בב"ק דף מ"ז ע"א ד"ה מ"ט שדקדקו מזה דאין הלכה כר"י מדקאמר תיובתא דר"י תיובתא ואע"ג דאמר בתר הכי לימא תנאי הוא כן דרך הגמ' כשאין הדבר עיקר אומר תיובתא אע"פ שיכול למצוא תנאי דפליגי כדאשכחן בהנזקין כו' וכ"כ עוד בסנהדרין ד"פ ע"ב ד"ה עובר ע"ש. אולם בדעת רבינו נראה שהי"ל גירסת הר"ת שם בתוס' סנהדרין שלא גרס תיובתא בתרא אלא תיובתא דר"י וע"ז משני הגמ' תנאי הוא ועפ"ז נכונים דברי רבינו:

פרק יא

הלכה יח

וכן אם הפריש ד' קמצים כו'. והוא מהש"ס דמנחות דף י"א ע"ב ובש"ס שם איתא הא תו ל"ל מהו דתימא כיון דבריר קומץ דידה כיון שהגיע זמנה לפורקה כמאן דפריקה דמיא קמ"ל. ועי' בדברי רבינו לעיל בפ"ה מהל' תמידין הט"ז הגיע זמן הלחם להסירו ה"ז כמי שהסירו כו' והוא ממנחות דף ח' והא ברור ברירה קומץ דידה וכיון שהגיע זמנה לפרק כמאן דפרקה דמיא ע"ש ורבינו שפסק כשתי המימרות הוא לכאורה מזכי שטרא לבי תרי. אולם מצאתי בחי' הרשב"א מנחות שנדפס מחדש בדף י"א שם שכתב לחד שינויא די"ל דר"א ורמב"ח לא פליגי אהדדי ע"ש ועפ"ד מיושבים דברי רבינו:

פרק יט

הלכה ה

אין שורפין את הנותר אלא ביום כו' וכן הפיגול אינו נשרף אלא ביום. וכתב הכ"מ אין שורפין את הנותר אלא ביום כו' בפ' איזהו מקומן דף נ"ו ע"ב כו' ומ"ש וכן הפיגול אינו נשרף אלא ביום נראה שטעמו משום דפגול ונותר בחדא שייטא שייטי, אבל לא היה צריך לזה שדברי רבינו נובעים מדברי התו"כ צו פרק י"ב ברייתא ט"ו ביום השלישי באש ישרף בנה אב לכל הנשרפים שלא יהיו נשרפים אלא ביום ע"כ ואף דלפי דברי התו"כ גם שריפת קדשים טמאים אינו אלא ביום וכן מבואר ג"כ בירושלמי רפ"ב דשבת ע"ש ומדברי רבינו נראה דדוקא לענין שאינו דוחה יו"ט שוה טמא לנותר ופגול אבל לא לענין שאין שורפין בלילה עיין בשו"ת נוב"י מהד"ת חאו"ח סי' צ"ו שלענין זה דחה

רבינו את התו"כ והירושלמי מהלכה משום דבש"ס דילן שבת דכ"ג שמע שאין איסור בשריפת קדשים טמאים בלילה ע"ש: